

Høringsvar fra DOF-Nordjylland til Den Supplerende Miljøkonsekvensrapport for en 3. Limfjordsforbindelse, Vejdirektoratet, november 2023

DOF Nordjylland finder, at der bør vælges en anden løsning for trafikalt at forbinde Himmerland med Vendsyssel end den foreslåede forbindelse over Egholm. F.eks. ville en tunnel hele vejen under Limfjorden betyde, at de fleste af de nedennævnte negative påvirkninger af natur og miljø kunne undgås.

Ødelæggelse af rigkær i Østerådal

Projektet resulterer, som det fremgår af Tabel 4-16 i permanent ødelæggelse af strandenge, moser og rigkær, overdrev, ferske enge og søer, som skal erstattes (Miljøkonsekvensrapporten, s. 108).

Der planlægges at etablere erstatningsnatur for rigkær i områder med rig tilgængelighed af kalkrigt grundvand, udpining af jorden og tilførsel eller tilplantning med tørv; men rapporten peger ikke på, hvor det eventuelt skulle ske.

Det fremgår imidlertid af [Videnskabelig rapport nr. 266, DCE](#), at genopretning af rigkær, der er afhængige af udstrømninger af næringsfattigt, kalkholdigt grundvand, er en meget svær opgave, som man faktisk ikke har vellykkede erfaringer med.

Det fremgår af DCE-rapporten, at der er gode erfaringer med genopretning af næringsrige biotoper med konkurrencestærke planter. "Der er langt mindre erfaring med, hvordan man genopretter kontakten til næringsfattigt overfladevand og grundvand, der er forudsætningen for, at udviklingen forløber mod artsrige levesteder i næringsfattige naturenge, rigkær, kildevæld og hængesække." (s.166)

DOF-Nordjylland mener derfor, at det ikke er påvist, at det er muligt at etablere erstatningsnatur for næringsfattige rigkær inden for en kortere årrække. Vejdirektoratet må i hvert fald pålægges at fremlægge dokumentation for, at etablering af erstatningsnatur overhovedet er realistisk; samt pege på konkrete steder for placering af erstatningsnatur for rigkær og de øvrige ødelagte naturtyper.

Projektet forbedrer ikke Limfjordens økologiske tilstand.

Rapporten, s. 24, nævner at den generelle økologiske marine tilstand i Limfjorden både i Natura 2000 nr. 15 og omkring Egholm er ringe. DOF-Nordjylland vil påpege, at projektet ikke bidrager til at opnå gunstig bevaringsstatus i Natura 2000 område nr. 15, således som Danmark er forpligtet til.

Forringet miljøtilstand for ålegræs og fouragerende vandfugle.

Miljøstyrelsen vurderer, at der er ringe økologisk tilstand for ålegræs omkring Egholm:

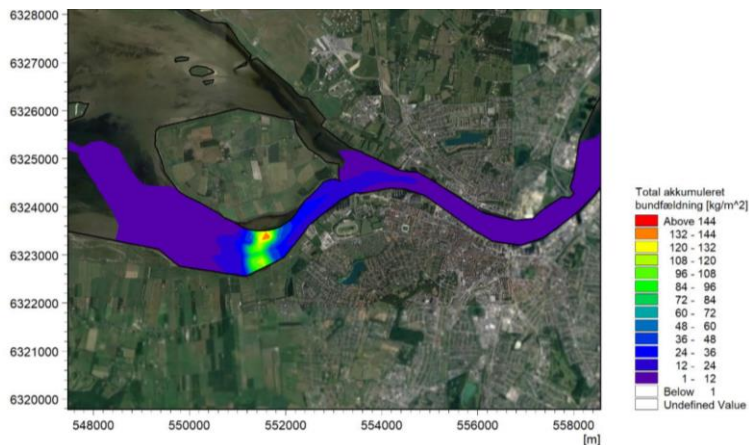
["Ved den nyeste vurdering af tilstanden i Limfjorden, som er lavet i forbindelse med udarbejdelsen af Vandområdeplan 2021-2027, er der ringe økologisk tilstand for ålegræs og andre blomsterplanter på nær i den østligste del af Limfjorden, hvor tilstanden er moderat og i Hjarbæk Fjord og Halkær Bredning, hvor tilstanden er dårlig"](#)

DOF-Nordjylland finder på den baggrund, at de optimistiske oplysninger i miljøkonsekvensrapporten om fremgang for ålegræs fra 2010-2019 for tendentiøse. Tilstanden er stadig ringe!

Med hensyn til anlægsprojektets påvirkning af ålegræset i Limfjorden, vurderes det i miljøkonsekvensrapporten, s.22, at ca. **30 ha** med ålegræs, vil blive ødelagt ved tildækning med sediment ved nedsænkningen af tunnelen syd for Egholm. Det svarer til det lysegrønne felt på nedenstående kort (500x600m) med modelleret bundfældning af sediment på over >70 kg/m². Hvis der regnes med, at bundfældning med over 12 kg/m² er skadelig, vil det dreje sig om ca. 150 ha (500m x 3000 m), hvor ålegræsbevoksning vil blive ødelagt.

Modelleringen forudsætter, at strømmen i Limfjorden hovedsagelig er østgående. Strømretningen i Limfjorden er stærkt varierende, så sedimentationens placering kan ikke forudsiges ved en simpel gennemsnitlig strømretning. I tilfælde af østenvind med vestgående strømretning kan kerneområdet for andefuglenes ålegræsfouragering blive ødelagt. En modforanstaltning kunne være at stille krav om, at der kun må graves ved østgående strømretning.

En modforanstaltning med tilplantning af 60 ha vil være for lille en kompensation for ødelæggelsen af 150 ha.

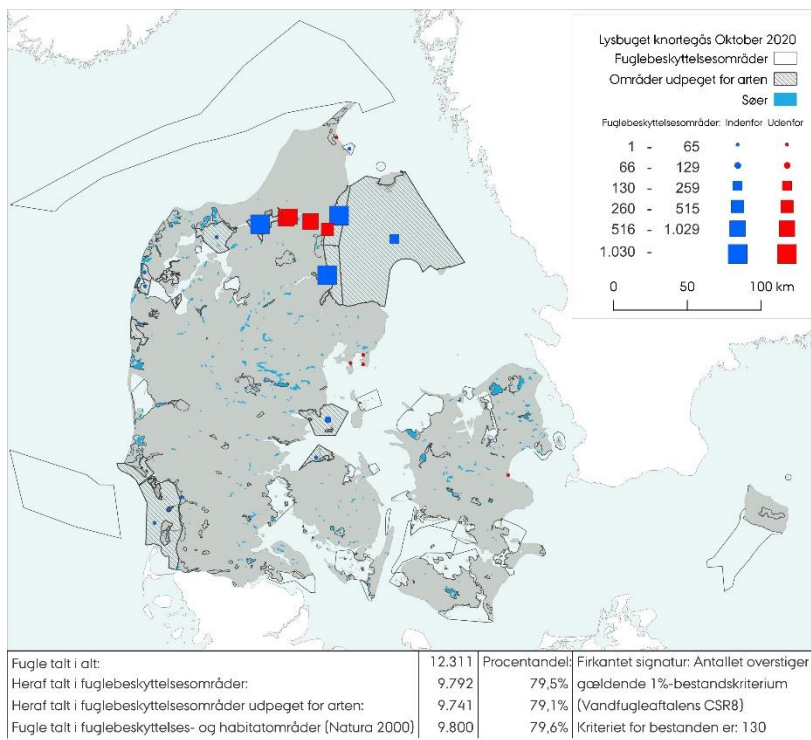
Figur 4.12: Modelresultat for akkumuleret bundfældning af alle fraktioner.

Kilde: [Bilag 4 Hydraulisk modellering, 3. Limfjordforbindelse Sweco, oktober 2023, s.46](#)

Vurderingen af bundens egnethed til ålegræs på dybder over 3 m er tendentiøs.

Den manglende udbredelse af ålegræs på over 3 m's dybde tilskrives stærk strøm. Udbredelsen af ålegræs er i hele Limfjorden begrænset til 0-3 m på grund af manglende lys. Udbredelsen af ålegræs i Løgstør Bredning er faldet fra op til 5 til 3 m i dag svarende til resten af Limfjorden. Vurderingen af bundens egnethed til ålegræs på dybder over 3 m vurderes derfor at være tendentiøs, se side 295. "De fysiske forhold på dybder på mere end 3 meter omkring Egholm er meget strømpåvirkede med konstant sedimentvandring, og områderne vurderes derfor ikke egnede for ålegræs."

Datagrundlaget i Swecos rapport for den geografiske registrering af Lysbuget Knortegås er endvidere begrænset til årene 2019-2020. Overvintrende knortegæs er monitoreret årligt under Novanaprogrammet siden 1981, og der er i 2020 registreret over 500-1000 Lysbugede Knortegæs i området omkring Egholm svarende til over 1% af flyway-bestanden. Det betyder at området omkring Egholm – alene! - rummer en bestand af overvintrende Lysbugede Knortegæs, der kvalificerer området til udpegning som EF-Fuglebeskyttelsesområde, jf. [kriterier, AU-Novana](#). 80-100% af den globale bestand af Lysbuget Knortegås overvintrer i Nordjylland.

Kilde: Novana, AU

DOF-Nordjylland finder konklusionen i miljøkonsekvensrapporten om påvirkning af planteædende vandfugles fourageringsmuligheder direkte forkert. Rapportens tekst lyder: ”Da bl.a. ålegræssets udbredelse inden for Natura 2000-området desuden er øget i udbredelse, vurderes der desuden ikke trusler for disse fugles fortsatte forekomst i området, idet der er tilstrækkeligt med fødemuligheder inden for Natura 2000-området for bl.a. planteædende arter som Lysbuget Knortegås, Knopsvane, Pibeand mv. Derfor vurderes påvirkningen af sedimentspild ikke at forringe fuglenes fødegrundlag og mulighederne for at søge føde inden for Natura 2000-området”.

Som dokumenteret ovenfor er den økologiske tilstand for ålegræs ringe i hele denne del af Limfjorden og projektet vil forringe tilstanden!

Flagermus

Den supplerende miljøkonsekvensrapport redegør for væsentlige forekomster af flagermus omkring projekttraceet i Østerådalen, Klosterengen, Hobrovej og Nørholmsvej, Lindholm Å, læhegn ved Lufthavnsvej (ledelinje for vand-, trolde-, syd-, dværg-, dam- og brunflagermus) og ved Teglværksvej (koloni af troldeflagermus). Det konkluderes, at der sandsynligvis ikke er sommerkolonier (ynglekolonier) i nærheden af projekttraceet, men denne konklusion er meget svagt underbygget ud fra observationstidspunkter.

DOF vurderer at der kan være ynglekolonier i området, og at de lavtflyvende arter, især dværgflagermus, trolldflagermus og vandflagermus, må forventes at blive stærkt udsat for trafikdrab ved passage af motorvejen i de nævnte områder (Østerådalen, Lindholm Å, m.v.) både nord og syd for Egholm. Såfremt ynglekolonier i form af træer eller bygninger fjernes omkring projektraceet, vil det indebære langvarige konsekvenser for de pågældende arter af flagermus på grund af flagermusenes lille reproduktionsevne.

Det er væsentligt at få afkræftet eksistensen af ynglekolonier i projektraceet, for at sikre at de foreslåede afværgeforanstaltninger med veteranisering af træer og træbeplantninger ved anlægget kan kompensere de forventede trafikdrab.

Eksisterende data for høj biodiversitet er udeladt.

Strandenge på Egholm med HNV-score 11-12 og forekomst af mindst 2 rødlistede arter. [Landbrugsstyrelsens HNV-score \(High Nature Value\)](#).

Klosterengen: HNV-score 9 og forekomst af mindst 2 rødlistede art.

De med pil viste punkter viser steder med særdeles høj biodiversitet i henhold til Landbrugsstyrelsens HNV-score-kort.

Miljøkonsekvensvurderingen har så vidt DOF-Nordjylland har kunnet konstatere ikke inddraget denne eksisterende viden om biodiversiteten i området.

Faunapassager

Miljøkonsekvensvurderingen fra 2021 ([Kort 5 i kortbilag til naturkortlægningsrapport](#)) viser antal trafikdræbte Krondyr og Rådyr i perioden 2003-2012. Antallet er 2 Krondyr og ca. 20 Rådyr. Antallet er de dyr, der er dræbt i den undersøgelseskorridor, man har udlagt i forbindelse med projektet.

I den supplerende miljøkonsekvensvurdering fra 2023 står der (pkt. 4.4.1) "Motorvejen vil især udgøre en betydelig barriere for dyrenes spredning i landskabet". Der er planlagt at anlægge 37 faunapassager.

Bestanden af Krondyr og Dådyr er steget meget siden 2012. I visse egne af Nordjylland mener man, at Dådyrbestanden er steget med over 20 % om året de sidste par år (Hjorteforvaltning Himmerland og Hjorteforvaltning Nordjylland).

DOF Nordjylland mener derfor, at der bør laves flere faunapassager, og de skal tilgodese passage af både dåvildt og kronvildt.

